

COMMUNICATIE TOOLKIT AANPAK CORONA VIRUS
VERSIE 01/04/2020

ALGEMENE WOORDVOERINGSLIJN

- We hebben iedereen in Nederland nodig om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.
- We zijn de goede weg ingeslagen maar we zijn er nog niet
- We zitten nu in de periode waarin de maatregelen hun werk moeten doen.
- De cijfers laten voorzichtig zien dat alle maatregelen niet voor niets zijn
- Het aantal besmettingen, het aantal ziekenhuisopnamen en dus het aantal mensen op de intensive care afdelingen gaan voorzichtig de goede kant op.
- De deskundigen vertellen ons dat dit komt door alle maatregelen en doordat we ons daar aan houden
- Dat betekent dus ook dat we niet kunnen verslappen en echt moeten volhouden
- Als we dat niet doen, doen we in no time alles teniet wat er is opgebouwd en schieten we meteen naar een nieuwe hoge piek.
- Met alle gevolgen van dien voor de ziekenhuizen en de schoonmakers, patiëntenvervoerders, verpleegkundigen en artsen die er werken.
- Dus we blijven het zeggen: hou vol en blijf zoveel mogelijk thuis
- We moeten dit samen blijven doen.

Hoe lang duurt dit nog?

- We begrijpen dat mensen vragen hebben hoe we weer terug kunnen naar het gewone leven
- Als we maatregelen te vroeg los laten, grijpt het virus op volle snelheid weer om zich heen
- We denken natuurlijk wel na over de beste weg terug, want de impact van de maatregelen is enorm
- Voor de hele samenleving en achter uw voordeur
- Daarom denkt het kabinet na over mogelijke scenario's voor een intelligente weg terug
- Maar we moeten ook eerlijk zijn; terug naar normaal gaat een zaak van lange adem zijn
- De weg terug gaat stap voor stap en kost tijd

Paasweekend

Algemeen

- Komend weekend is het Pasen, en weer doet het kabinet een beroep op iedereen om Pasen dit jaar thuis of dicht bij huis te vieren
- Ga digitaal op bezoek bij opa en oma
- Doe een paasbrunch alleen met het gezin thuis
- Maak een kleine wandeling in je eigen buurt, natuurlijk op 1,5 m afstand van elkaar
- Maar blijf zoveel mogelijk thuis, kom niet samen in grote groepen

Terugblik vorig weekend

- Vorig weekend was het stralend weer
- Maar ondanks dat en door de nodige inzet van burgemeesters is het gelukt de regels in acht te nemen
- We bleven zoveel mogelijk thuis, en als mensen de deur uit gingen voor een wandeling, boodschap of fietstochten werd de 1,5 m afstand gehouden
- Natuurlijk waren er enkelen die de regels aan hun laars laptten maar daar is streng op gehandhaafd
- Nederland liet zich van zijn beste kant zien
- Hou dat vast komend weekend met Pasen

Afspraken grensverkeer Duitsland?

- Zowel Duitsland als Nederland roepen hun inwoners op zo veel mogelijk thuis te blijven.
- In het grensgebied in Nederland en Duitsland wordt door de Nederlandse Marechaussee en Duitse grenspolitie ontmoedigingsbeleid gehanteerd.
- Dat betekent dat mensen met een Duits kenteken in Nederlands gebied staande gehouden worden, in het Duitse grensgebied doet de Duitse grenspolitie hetzelfde bij auto's met een Nederlands kenteken.
- Dit zijn geen grenscontroles, mensen die vanwege de uitvoering van een cruciaal beroep of beroep in een vitale sector onder weg zijn, kunnen gewoon doorrijden.
- Mensen die geen goede reden hebben, wordt gevraagd naar huis te gaan.

QenA's

Maatregelen handhaving

Verlenging maatregelen besluit 31/1

- Alle locaties die eerder tot 6 april gesloten waren blijven tot en met 28 april gesloten. Dus restaurants, cafés, musea, kappers, nagelsalons en alle overige contactberoepen.
- Voor scholen geldt om heel praktische redenen dat die in ieder geval tot en met de geplande meivakantie gesloten blijven. Daarmee willen we duidelijkheid geven voor het onderwijs en de ouders.
- Voor vergunning- en meldingsplichtige evenementen verandert er vandaag niets: die zijn en blijven tot 1 juni verboden.
- We zullen een week voor 28 april een nieuw besluit nemen over het vervolg na 28 april.

Wat wordt er bedoeld met thuisblijven? Wat mag ik nog wel?

- Voor iedereen geldt: blijf zoveel mogelijk thuis. Werk thuis als dit kan. Ga alleen naar buiten voor noodzakelijke boodschappen maar doe dit alleen, een frisse neus of de zorg voor een ander. Maar houd altijd 1,5 meter afstand en vermijd groepsvorming.

Mag ik nog wel een verjaardagsfeestje thuis vieren?

- Naast het eigen gezin, is het advies om het bezoek thuis te beperken tot 3 personen.

Mogen kinderen nog wel met meer dan 3 vriendjes buitenspelen?

- Jonge kinderen (jonger dan 12 jaar) mogen nog wel met elkaar blijven buitenspelen. Het RIVM benadrukt dat dit geen gevaar voor de gezondheid oplevert. Maar dringend advies is wel om het aantal jonge kinderen dat samenspeelt te beperken.

Wat betekent gezinsquarantaine?

- Voor iedereen geldt: blijf zoveel mogelijk thuis. Als u kucht, hoest en/of verkouden bent: blijf thuis. Krijgt u daar ook koorts en/of benauwdheid bij, dan moet iedereen in het huishouden thuisblijven. Blijf ook thuis als iemand anders in uw huishouden verkoudheidsklachten en koorts en/of benauwdheid heeft.

Gezondheidszorg

Wat gaat u nou doen met de apps?

- Het kabinet ziet de meerwaarde van apps voor een beleid van testen, traceren en thuisblijven.
- Wanneer we met zijn allen een app installeren die jou een signaal geeft als je een tijdlang te dicht in de buurt was van iemand die besmet blijkt te zijn geweest, krijgt je een waarschuwing om thuis te blijven.
- Dat ondersteunt feitelijk het bron- en contactonderzoek dat de GGD altijd doet bij een uitbraak.
- En andere app waar het kabinet naar kijkt is er één waarmee iemand die thuisblijft zijn gezondheidsconditie doorseint aan de arts in zijn buurt.
- Het is van groot belang dat deze apps voldoen aan een aantal randvoorwaarden.
- Zo moeten de privacy-aspecten conform AVG goed geborgd zijn
- Ook is het voor het succesvol inzetten van apps van groot belang dat ze door een groot deel van de Nederlanders gebruikt worden.
- De apps zijn nieuw en nog nergens in Europa op grote schaal toegepast. Als ons dit lukt kunnen burgers zelf een belangrijke bijdrage leveren aan de transitiestrategie.
- Ik tref de noodzakelijke voorbereidingen ten behoeven van de besluitvorming van het Kabinet over de transitiefase.

Effectiviteit van maatregelen en eventuele nieuwe maatregelen

- We zitten in een fase waarin de maatregelen hun werk moeten doen. De effecten daarvan volgen we nauwgezet.
- Het is te vroeg om daar nu al conclusies aan te verbinden.
- Uit onderzoek blijkt dat het overgrote deel van de Nederlanders de aanscherpingen begrijpt en steunt en er ook uitvoering aangeeft.
- De maatregelen die wij hebben tot dusver hebben genomen blijven vooralsnog onverkort van kracht.

Ontwikkeling IC-capaciteit en bezetting

- We zien dat de groei van de IC-opnames afvlakt.
- De ziekenhuizen hebben dit weekend de IC-capaciteit opgeschaald naar 2400 plekken.
- Dit is een fantastische prestatie van de mensen die in de zorg werken en we zijn al die verpleegkundigen, artsen en anderen erg dankbaar voor hun inspanningen.
- Gelukkig is het tot nu toe niet nodig om al die capaciteit te gebruiken. Laten we hopen dat dit zo blijft.
- Toch moet het kabinet zich ook voorbereiden op de situatie dat we meer nodig hebben dan die 2400 IC-plekken.
- De eerste route die we nu bewandelen is overplaatsing van patiënten naar Duitse ziekenhuizen. Dat is nu al met enkele tientallen patiënten gebeurd. Wij zijn blij met de burenhulp die we van de Duitse ziekenhuizen ontvangen.
- Er kan uiteindelijk ook een moment komen dat de beschikbare capaciteit zelfs nog groeit boven de 2400 IC-bedden plus de extra capaciteit die we kunnen aanspreken in het buitenland.
- Het kabinet zet alles op alles om dat te voorkomen, maar we denken natuurlijk wel na over een dergelijk verdergaand scenario en over wat er dan nodig is.
- Immers niks doen is dan geen optie.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- In Nederland hebben we het adagium dat mensen gezond en veilig moeten kunnen werken. Dat geldt in het algemeen, maar ook in deze crisistijd voor mensen die nu aan de slag zijn
- Ook alle mensen die werken in de zorg, of dat nou in het ziekenhuis, in de thuiszorg, of in het verpleeghuis is, moeten er op kunnen rekenen dat zij hun werk veilig kunnen doen.
- Dat betekent voldoende beschermingsmiddelen, zoals mondkmaskers, desinfectiemiddel en wegwerphand-schoenen.
- Maar die middelen zijn nu schaars. De hele wereld is er naar op zoek.
- Het landelijk consortium hulpmiddelen is bezig om deze middelen slim en snel in te kopen. Ook is VWS, samen met EZK, bezig met het opzetten van eigen productie van beschermingsmiddelen.
- Afgelopen week zijn er miljoenen middelen uitgeleverd aan zorgaanbieders. Dat gebeurt ook via het consortium, zodat middelen eerlijk en verstandig verdeeld worden over iedereen die ze hard nodig heeft.

Mondkapjes

- In Nederland is het advies: zoveel mogelijk thuis blijven, handen wassen en anderhalve meter afstand houden.
- Wij baseren ons op de adviezen van de experts van het RIVM. Zij zeggen: simpele papieren mondkapjes beschermen niet tegen het virus.
- De kapjes van hoge kwaliteit zijn schaars en bovendien niet makkelijk in het gebruik. Die willen we inzetten waar ze het hardst nodig zijn: in de zorg.

Aanvullend:

- Het RIVM stelt dat mondkapjes alleen zin hebben als er ernstig zieke patiënten zijn die veel virus verspreiden. Maskers moeten bovendien heel nauwkeurig gebruikt worden en je moet ze meerdere keren per dag vernieuwen.
- Daarom adviseren we in Nederland alleen mondkapjes voor medisch personeel.

Testen

- Het kabinet blijft inzetten op het verruimen van de testcapaciteit.
- Het beter kunnen opsporen van besmettingen kan helpen om een nieuwe opleving van de uitbraak te voorkomen
- Sinds deze week wordt ook zorgpersoneel dat buiten het ziekenhuis met kwetsbare mensen werkt, en klachten heeft, getest.
- Mensen die werken in de thuiszorg bijvoorbeeld, of in het verpleeghuis.
- Ook patiënten buiten de ziekenhuizen zullen meer en meer getest worden.

Hoe gaat dat onderzoek naar immuniteit in z'n werk?

- Hiervoor worden 6.000 mensen uitgenodigd uit het hele land en van alle leeftijdsgroepen.
- Op meerdere momenten, verspreid over de komende maanden meten Sanquin/RIVM afweerstoffen in het bloed.
- Het onderzoek duurt in totaal anderhalf jaar. De resultaten van de eerste ronde worden in mei verwacht.
- Zo komen we meer te weten over de verspreiding van het virus en de opbouw van groepsimmuniteit bij alle leeftijden.

Wat als een minister ziek wordt?

- Elke minister kan vanwege ziekte tijdelijk uitgeschakeld zijn.
- In dat geval kan een minister tijdelijk worden vervangen wegens tijdelijke afwezigheid.
- Dat gebeurt dan op basis van de vervangingsregeling.

Wordt u getest als u klachten krijgt?

- Als een lid van de regering corona-gerelateerde klachten vertoont geldt hetzelfde regime als voor zorgpersoneel
- Dan kan hij of zij getest worden op corona, e.e.a. in overleg met de GGD.
- Doel is dat men niet onnodig niet inzetbaar is.

Onderwijs en kinderopvang

Algemeen

- Scholen verzorgen tot en met 28 april onderwijs op afstand en de school is alleen geopend voor specifieke groepen.
- 28 april valt in de meivakantie, dus tot en met de meivakantie is er sowieso geen fysiek onderwijs op school.
- In de week voor 28 april wordt opnieuw gekeken naar de maatregelen en wordt duidelijk wat dit ook voor scholen betekent na de meivakantie.
- Het kabinet volgt hierbij de ontwikkelingen en laten zich goed adviseren door de deskundigen.

Volgens experts brengen kinderen het virus niet over?

- De scholen zijn gesloten tot en met de meivakantie. Of de scholen dicht blijven of weer open kunnen, wordt in de week voor 28 april bekeken.
- Dit is afhankelijk van verschillende factoren. Een van die factoren is het onderzoek van het RIVM naar de rol van kinderen en jongeren bij het doorgeven van het virus. RIVM streeft ernaar de resultaten van het onderzoek voor die tijd te hebben.

Scholen geven nu onderwijs op afstand, hoe gaat dat?

- We zien prachtige initiatieven en leraren die keihard werken om hun leerlingen zo goed mogelijk onderwijs te geven. Echt petje af hoe dat gaat.
- Tegelijkertijd is onderwijs op afstand voor veel scholen nieuw. Het is hierbij voor leraren lastig om onderwijs van dezelfde kwaliteit te verzorgen en goed contact te maken met hun leerlingen.

Hoe worden kwetsbare leerlingen geholpen?

- We merken dat er een groep leerlingen is bij wie onderwijs op afstand niet goed lukt. Zij moeten extra ondersteuning krijgen.
- Daarnaast is er ook een groep waarvoor thuis niet veilig is.
- Samen met scholen en gemeenten worden afspraken gemaakt hoe deze groepen geholpen kunnen worden.
- Veel leraren bellen heel intensief met leerlingen die net wat meer nodig hebben.
- Daarnaast kan een schoolmaatschappelijk werker langs huis gaan.
- Scholen beoordelen wat de beste werkwijze is. Zij kunnen de situatie immers het beste beoordelen.

Economische maatregelen

Wat is de anderhalve metersamenleving?

- De vraag is niet óf activiteiten in Nederland worden hervat, maar wanneer en hoe. De huidige maatregelen blijven in ieder geval tot 28 april van kracht.
- Het kabinet werkt nu plannen uit voor hoe binnen de maatregelen zoveel mogelijk wél door kan gaan. Dat is de anderhalve meter samenleving.
- In verschillende sectoren zien we hoe op een verantwoorde manier wordt gewerkt (winkels, bouw en OV).
- We moeten nu aan de slag met andere sectoren: van onderwijs tot industrie. Zo kan Nederland weer aan de slag.

Hoofdboodschap noodpakket voor banen en economie

- In deze coronacrisis is de volksgezondheid onze eerste zorg. Daarom hebben we vergaande maatregelen genomen om de verspreiding van het virus te beheersen.
- Ik roep ondernemers én consumenten dringend op om die na te leven: dus houd 1,5 meter afstand en blijf zoveel mogelijk thuis.
- Een frisse neus halen mag, als je je houdt aan de gezondheidsmaatregelen. Dat betekent dat je dus ook een winkel mag bezoeken. Winkel in je eentje en houd 1,5 meter afstand.
- De noodzakelijke gezondheidsmaatregelen hebben een grote impact op de economie.
- De inzet van het kabinet is de economische gevolgen te beperken en ervoor te zorgen dat mensen hun baan en inkomen houden.
- Daarom hebben we een noodpakket voor banen en economie gepresenteerd. Voor dit pakket trekken we miljarden euro's uit.
- Daarnaast gaan veel ondernemers op een veilige en verantwoorde manier door met ondernemen. Dat noem ik de 1,5 meter economie.
- Veel bedrijven hebben hun zaken goed op orde.
- Zo beschermen ondernemers hun klanten én medewerkers onder meer door:
 - o het aantal mensen in de winkels te beperken,
 - o plexiglas schermen te plaatsen
 - o en de verplichte winkelwagentjes regelmatig schoon te maken.

Stand van zaken noodpakket/loket

- De impact van het coronavirus is enorm – en heeft ook ingrijpende gevolgen voor onze economie. Delen van het werk zijn stilgevallen, hele sectoren moeten tijdelijk hun deuren sluiten, zelfstandigen zien opdrachten wegvallen en werknemers zitten in onzekerheid thuis. Het kabinet wil in de coronacrisis banen en inkomens van mensen beschermen. De Tweede Kamer heeft ingestemd met het noodpakket banen en economie. Doel is om naast onze gezondheid ook onze banen en inkomens te beschermen en de gevolgen voor zzp'ers, mkb-ondernemers en grootbedrijven op te vangen.
- Er wordt nu keihard gewerkt aan de uitvoering. De komende dagen en weken willen er ervoor zorgen dat de verschillende loketten hiervoor opengaan. In een aantal gevallen is gaat dat heel snel, bij een enkele regeling is iets meer tijd nodig.
- Zo konden de fiscale maatregelen (aanpassen voorlopige aanslagen, verlagen invorderingsrente) vrijwel direct worden gevoerd.
- Eén van de maatregelen is de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo). Deze regeling ondersteunt zelfstandige ondernemers, onder wie zzp'ers, met inkomensondersteuning en bedrijfskrediet, zodat zij een betere kans hebben om hun bedrijf voort te zetten. De regeling kent versoepelde voorwaarden en een versnelde procedure, zodat ondernemers in nood snel geholpen kunnen worden. De regeling wordt uitgevoerd door gemeenten en geldt vooralsnog tot 1 juni.
- Eén van de maatregelen is een tegemoetkoming in de loonkosten voor bedrijven die nu omzetverlies lijden. Met de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW) ondersteunen we werkgevers die ook in deze moeilijke periode vasthouden aan hun werknemers, ook diegenen zonder vast contract. UWV streeft ernaar dat bedrijven vanaf 6 april een aanvraag kunnen indienen.
- Ook kunnen ondernemers in getroffen sectoren bij uitvoeringsorganisatie RVO een eenmalige tegemoetkoming van 4000 euro aanvragen om met name hun vaste lasten te kunnen betalen.
- Maar, zoals gezegd, voor andere regelingen is nog iets meer tijd nodig. Dat geldt bijvoorbeeld voor de NOW, de tegemoetkoming voor loonkosten voor bedrijven. De voorwaarden hiervoor zijn bekend gemaakt. UWV streeft ernaar dat bedrijven vanaf 6 april een aanvraag kunnen indienen.

Scenario's CPB

- Het CPB schetst in vier scenario's de mogelijke economische effecten van het coronavirus. Deze scenario's geven inzicht in de mogelijke situatie waar we ons de komende twee jaar in kunnen gaan bevinden.
- Het CPB benadrukt dat de onzekerheden op dit moment heel groot zijn. Maar het is duidelijk dat we door een moeilijke tijd zullen gaan.
- In alle scenario's voorziet het CPB een recessie dit jaar. Ook als het lukt om het virus snel onder controle te krijgen, zoals met het huidige beleid wordt beoogd. Hoe langer de beperkingen duren, hoe dieper de recessie.
- Dat betekent dat we voortvarend verder moeten gaan met de uitvoering van het noodpakket voor banen en economie. Met dat pakket proberen we banen en inkomens te behouden. Ook zoeken we naar manieren waarop de bedrijvigheid zoveel mogelijk door kan gaan.

- Toch is de verwachting dat de komende tijd meer mensen zonder werk komen te zitten. En waarschijnlijk zullen er ook meer mensen in onzekerheid leven over hun werk en inkomen.
- Daarom moeten we ons blijven inzetten om de effecten van het virus zoveel mogelijk te beperken. Niet alleen op de gezondheid, maar ook op de banen en inkomens van mensen.

Reizen

Vluchten uit VS / 'fit to fly'- testen

- Voor Nederlanders aan boord van deze vluchten geldt dat hen gevraagd wordt om 14 dagen thuisquarantaine in acht te nemen.
- Sinds vanochtend krijgen reizigers uit de VS die op Schiphol aankomen hierover alle benodigde informatie.
- Thuisquarantaine geldt niet alleen voor mensen op reguliere vluchten uit de VS.
- Het geldt ook voor reizigers uit de bekende 6 landen: Oostenrijk, Italië, Spanje, Iran, Zuid-Korea en China.
- En daarmee dus ook voor de door BZ georganiseerde repatriërvluchten vanuit deze landen.
- Wat we met reizen vanuit Amerika uiteindelijk zouden willen is ook 'prechecks' bij het vertrek. Dat kost meer tijd. Daar werken we aan in overleg met de KLM en andere betrokken airlines. Zodra dat rond is hopen we ook dat bekend te kunnen maken, dat dat gelukt is.

Waarom geen vliegverbod voor de VS?

- Onze lijn is: we volgen de adviezen van de deskundigen.
- Er is op dit moment geen OMT-advies voor een invliegverbod vanuit New York.
- Wel is het zo dat mensen die Nederland inreizen vanuit New York een gezondheidsrisico met zich meebrengen.
- Daarom vragen wij mensen uit de VS om 14 dagen thuisquarantaine in acht te nemen.

Moeten mensen als ze fit-to-fly gecheckt zijn bij thuiskomst alsnog 14 dagen in thuisquarantaine?

- Jazeker. Ook bij een precheck als je uit New York (of breder uit Amerika) komt, is het advies: ga naar huis en blijf veertien dagen in thuisquarantaine.
- We willen geen risico lopen. Deze mensen komen immers uit gebieden met veel besmettingen. En de incubatietijd van het virus varieert van 2 tot circa 12 dagen. Daarom willen we dat mensen in thuisquarantaine gaan.
- Bovendien draagt de precheck bij aan de bescherming van het cabinepersoneel.

Waarom checken we niet mensen als ze op Schiphol aankomen? (Als 2de test of ipv op New York?)

- Een check op Schiphol is een momentopname. We weten dat de incubatietijd van het virus flink kan variëren van 2 dagen tot circa 12 dagen.
- Daarom is 14 dagen zelfquarantaine met nauwgezette monitoring van de eigen gezondheid een veel betere maatregel om verdere verspreiding in Nederland te voorkomen.

Laatste stand van zaken repatriëring Nederlanders in buitenland

- Twee weken met goede resultaten: gemiddeld 1 vlucht per dag met Nederlanders en EU-burgers. Tot nu toe ruim 2000 Nederlanders & 500 EU burgers gerepatriëerd via BBB-vluchten.
- De komende dagen verwachten we tussen de 2000 tot 2500 Nederlanders terug te halen op vluchten vanuit oa Zuid-Afrika, Peru en Nieuw Zeeland.

- Daarnaast zijn veel mensen met reisorganisaties (ANVR 125.000 personen) en in direct contact met luchtvaartmaatschappijen thuisgekomen. (KLM & Transavia = vele tienduizenden)
- Er komen nauwelijks meer nieuwe BBB registraties bij. We sluiten morgen om 17 uur NL tijd de BBB-website.
- We gaan onverminderd door met organiseren van BBB-vluchten voor mensen die al geregistreerd zijn.
- Dat blijven we samen doen met verzekeraars, reisorganisaties, alarmcentrales en Nederlandse luchtvaartmaatschappijen. (maatwerk)

Waarom kunnen Marokkaanse Nederlanders die vastzitten in Marokko niet terug naar Nederland?

- Nederland zet zich in om alle Nederlanders die wereldwijd vastzitten zo snel mogelijk naar huis terug te laten keren.
- We zijn over de repatriëring in gesprek met verschillende landen.
- Zo ook met de Marokkaanse autoriteiten.

Bij doorvragen:

- We zetten ons met man en macht in om hen bij te staan. Dat doen we via onze ambassade in Rabat, het ministerie in Den Haag en ook minister Blok heeft met zijn collega Bourita gesproken. Staan bovendien in voortdurend contact met Europese collega's.
- Zodra meer over deze groep Nederlanders te melden is hoort u het.

[ACHTERGRONDINFORMATIE]

Overzicht maatregelen 31 maart

- Alle maatregelen zijn verlengd tot en met 28 april
- Evenementen (vergunning- en meldplicht) tot 1 juni afgelast

AANSCHERPING Vliegverbod 27 MAART

- Vliegverbod voor vluchten uit bepaalde risicolanden (China, Iran, Zuid-Korea, Italië, Spanje, Oostenrijk) is verlengd tot 10 april.

Overzicht maatregelen (aanscherping en verlenging) 23 maart

- Blijf zoveel mogelijk thuis. Alleen voor noodzakelijke zaken: werk, boodschappen, zorg voor anderen, frisse neus
 - o Niet in groepen, 1,5 m afstand, vermijd sociale contacten
- Privé sfeer: maximaal 3 mensen op bezoek (mits je 1,5 m afstand kan houden)
- Aanscherping thuis blijven bij gezondheidsklachten (kuchen, hoesten en/of verkouden): bij koorts moet hele huishouden thuisblijven
 - o NB uitzondering voor cruciale beroepen als je zelf gezond bent. Iemand met een cruciaal beroep blijft pas thuis bij verkoudheidsklachten én koorts.
- Evenementen met een vergunnings- en meldplicht verboden tot 1 juni.
- Alle overige bijeenkomsten worden verboden t/m 6 april, waarbij enkele uitzonderingen gelden:
 - o wettelijk verplichte bijeenkomsten (max 100 personen)
 - o bijeenkomsten die nodig zijn voor de continuering van dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties (max 100 personen)
 - o Uitvaarten en huwelijken (max 30 personen)
 - o Religieuze of levensbeschouwelijke bijeenkomsten (max 30 personen)

NB! Bij deze uitzonderingen geldt dat er altijd 1,5 meter afstand tot elkaar moet worden gehouden.

- Winkels en OV moeten maatregelen nemen zodat 1,5 m afstand mogelijk is (deurbeleid, rij buiten voor de winkel)
- Voor kappers, schoonheidsspecialisten en andere in zogenoemde contactberoepen op het gebied van uiterlijke verzorging geldt tot 6 april dat zij helaas hun vak niet meer mogen uitoefenen. Voor bijvoorbeeld fysiotherapeuten geldt: werk zoveel mogelijk via beeldbellen.
- Casino's dicht t/m 6 april
- Op locaties zoals vakantieparken gaat gelden dat men maatregelen moet treffen om mensen 1,5 meter afstand te laten houden. Als men hiertoe niet in staat is dan mogen gemeenten deze locaties sluiten.
- Burgemeesters kunnen gebieden aanwijzen waar groepsvorming verboden is. Het kan gaan om parken, stranden of wijken.
- Er is geen sprake van groepsvorming wanneer kinderen tot en met 12 jaar met elkaar spelen onder toezicht: de ouders/voogden moeten onderling 1,5 meter afstand bewaren.

- Markten zijn hiervan uitgesloten omdat deze op sommige plekken in moeten gemeenten en marktmeesters kijken hoe ze ervoor kunnen zorgen dat voldoende afstand gewaarborgd is.

Overzicht maatregelen verpleeghuizen (19 maart)

- Verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen in de ouderenzorg zijn vanaf morgen gesloten voor bezoekers en anderen die niet noodzakelijk zijn voor de basiszorg.
- De landelijke maatregel duurt vooralsnog tot en met 6 april en is bedoeld om de kwetsbare bewoners beter te beschermen tegen het coronavirus (COVID-19).

Overzicht economische maatregelen (17 maart)

- Instellen tijdelijke regeling tegemoetkoming loonkosten (ministerie van SZW)
- Extra ondersteuning zelfstandig ondernemers (ministerie van SZW en gemeenten)
- Versoepeling uitstel van betaling belasting en verlaging boetes (Belastingdienst)
- Verruiming regeling Garantie Ondernemersfinanciering (ministerie van EZK)
- Rentekorting kleine ondernemers op microkredieten Qredits (ministerie van EZK)
- Tijdelijk borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven (ministerie van LNV)
- Overleggen over toeristenbelasting (Rijk/gemeenten) en cultuursector
- Compensatieregeling getroffen sectoren (ministerie van EZK)

Overzicht aanvullende maatregelen (15 maart)

- Scholen en kinderdagverblijven gaan dicht vanaf maandag 16 maart tot en met **dinsdag 28 april**. Het gaat hierbij om scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en mbo.
- Voor kinderen van ouders in bijvoorbeeld de zorg, politie, openbaar vervoer en brandweer is er wel opvang in de school en het kinderdagverblijf, zodat hun ouders kunnen blijven werken. Deze opvang is zonder extra kosten.
- Docenten gaan onderwijs op afstand organiseren voor kinderen die thuis zitten, met prioriteit voor eindexamenleerlingen in het voortgezet onderwijs en het mbo.
- Alle eet- en drinkgelegenheden gaan dicht vanaf zondag 15 maart 18.00 uur tot en met maandag 6 april. (afhalen en bezorgen toegestaan)
- Sport- en fitnessclubs, sauna's, sexclubs en coffeeshops sluiten vanaf zondag 15 maart 18.00 uur tot en met maandag 6 april. (afhalen coffeeshops toegestaan)
- Iedereen in Nederland wordt gevraagd om waar mogelijk 1,5 meter afstand van elkaar te bewaren. Ook bijvoorbeeld bij het boodschappen doen.

Overzicht gepresenteerde maatregelen (12 maart)

- Iedereen in Nederland wordt opgeroepen thuis te blijven bij klachten: neusverkoudheid en/of hoesten en/of keelpijn, met daarbij eventueel koorts. Mijd sociale contacten in afwachting van de ontwikkeling van het ziektebeeld. Bel pas met de huisarts als uw klachten verergeren.
- Evenementen en bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden in heel Nederland afgelast. Dat geldt ook voor publieke locaties zoals musea, concertzalen, theaters, sportclubs en sportwedstrijden.
- Mensen in heel Nederland worden opgeroepen zoveel mogelijk thuis te werken en/of de werktijden te spreiden. En iedereen wordt opgeroepen op het werk geen bijeenkomsten te organiseren voor meer dan 100 personen.
- Mensen worden verder dringend verzocht bezoek aan kwetsbare personen - ouderen en personen met verminderde weerstand - te beperken. Aan ouderen en personen met verminderde weerstand wordt geadviseerd om gezelschappen en het gebruik van het openbaar vervoer te vermijden.
- alle passagiersvluchten uit hoog-risicogebieden worden verboden vanaf 18:00 vrijdagavond 13/3. Het gaat om vluchten uit de volgende landen: Italië, China (inclusief Hong Kong), Zuid-Korea en Iran. Op 22 maart is Spanje daaraan toegevoegd.